

Heemkring Opwijk-Mazenzele

Contactadres: Bolstraat 93
1745 OPWIJK

Tel.: (052) 35.50.27

E-mail: heemkringopwijk@hotmail.com

URL: www.heemkringopwijk.be

**College van Burgemeester en
Schepenen van de gemeente Opwijk**

Gemeentehuis

1745 OPWIJK

Mevrouw de burgemeester, Heren Schepenen,

Betreft: nieuwe straatnaam voor de verkaveling aan de Neerveldstraat.

In het kader van openbaar onderzoek (tot 8 september 2005) wensen wij hierbij onze opmerkingen en voorstellen te geven in verband met de naam voor de nieuwe straat (straatdelen) van de verkaveling tussen de Neerveldstraat en de spoorwegbedding (percelen A 734-739).

Het verheugt ons dat het College in haar voorstel duidelijk koos voor een toponymische naam, die verwijst naar de geschiedenis van de betrokken plaats, overeenkomstig het (gewijzigd) decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen voorziet, art. 2. §1: *'Bij het vaststellen van de naam van openbare wegen en pleinen of het wijzigen van deze naam wordt bij voorkeur geput uit gegevens van de plaatselijke geschiedenis, het kunst- en cultuurleven, de toponymie en de volkskunde'*.

Het voorstel 'Galgeveld':

- de publicatie 'Toponymie van Opwijk' door dr. Jan Lindemans, 1930, vermeldt hierover:

393. GALGEVELD (G 4) : *'t Galgheveldt*, C. 1725 (alleen aldaar). — Partij bouwland in 't Broek van Neervelde. De plaatsnaam schijnt niet zeer oud. Het blijkt uit geene enkele historische bron dat te Opwijk terechtstellingen geschieden. Misschien is het een herinnering aan strafuitvoering gedurende de oorlogen van Lodewijk XIV. (Een soldaat in Spaanschen dienst, Abraham Tummer, uit Sittard, werd er in 1677 opgehangen op bevel van zijn overheid).

- de publicatie 'Geschiedenis van Opwijk' door dr. Jan Lindemans (1937-'39), pag. 74, leert ons:

In de middeleeuwen werd heel wat strenger opgetreden tegen dieven en baanstroopers dan thans; allerlei lichamelijke straffen, geesselingen, afkappen van een hand of een voet, brandmerken, enz. werden gereedelijk uitgesproken; verdachten werden op de pijnbank gelegd totdat ze bekenden; de galg of de brandstapel waren dan het treurig einde. De terechtstellingen werden voltrokken ter plaats van de misdaad. Het *Galgeveld* (een perceel in 't *Broek van Neervelde*) is wellicht de plaats waar te Opwijk de strafuitvoeringen plaats hadden ⁵¹).

⁵¹ De galg van Merchten stond op Galgkouter, vlak tegen de Opwijksche grens (Brent, Kruisveld).

- in het kaart en metingboek 1725-1726 vinden wij de betrokken percelen 'Galgeveld' terug onder de nummers 245 tot 252 van de kaart nr. 15, langs de zuidoostzijde van de (nu niet meer bestaande weg) die de Heirbaan verbond met onze huidige Meerweg en langs deze Meerweg- zie uittreksels uit het metingboek (perceelsbeschrijving) hierbijgevoegd. De percelen die tot het *Galgeveld* behoren staan in het geel aangeduid op een uittreksel van een kopie van de reproductie van de kaart nr. 15 van 1725-'26. Deze percelen liggen in 't *Broek van Neervelde*.

Het doodlopend gedeelte (tegen de spoorweg) van onze Neerveldstraat is de verlenging van de toegangsweg naar het Hof te Neervelde vanuit onze huidige Neerveldstraat en die dan aansluiting gaf aan onze bestaande Meerweg. Deze verlenging gebeurde dwars door Hof te Neervelde – zie kopie van een reproductie van de kaart nr. 14 van 1725-'26.

De verkaveling waarvoor nu een naam dient vastgesteld te worden ligt volledig ten noordwesten van deze baan, in het kaartblad 14 van het kaartboek 1725-'26.

Wij verwijzen ook naar de kleurenfoto met een uittreksel van een toponymische kaart (door ir. Paul Lindemans, op basis van gegevens van dr. Jan Lindemans). Men ziet hierop nog het Hof te Neervelde met de toegangsweg vanuit de Neerveldstraat, de spoorweg, de Neerveldstraat (maar nog niet de verlenging door en voorbij het Hof), de Meerweg, de Heirbaan-Eeksken, ..., maar uiteraard nog niet de wijziging van Heirbaan-Eeksken tengevolge van de aanleg van de viaduct.

Het *Galgeveld* ligt in het *Broek van Neervelde* (beige). De verkaveling ligt aan de overzijde van de huidige Neerveldstraat, bij het *Hof te Neerveld*, in het *Foksveld* (blauw). Waar zich nu de wijk 'Ravensveld' bevindt is het gedeeltelijk Hof te Neervelde en gedeeltelijk *Kiekenhof* (lichtbruin). Het *Raven(s)veld* (rood) bevindt zich meer noortoostwaarts, tegen de Neerveldstraat (schrijnwerkerij Roggeman, wijkschooltje 'Neerveldje', ...), met het *Klein Raven(s)veld* langs de overzijde van de Neerveldstraat.

Zie ook de publicatie *Toponymie van Opwijk*, pag 167 en 169 in het hoofdstuk II. *Kadastrale ligging der besproken toponiemen*.

Conclusie: de naam Galgeveld (of Galgenveld) is **geen** juiste benaming voor de straat van de nieuwe verkaveling omdat dit veld zich ruim achter de overzijde van de Neerveldstraat bevindt, aan de huidige Meerweg.

Voorstel van Heemkring Opwijk-Mazenzele:

De verkaveling ligt in de toponymische plaats *Hof te Neervelde* dat zich, op zijn beurt, samen met het *Klein Foksveld* en de *Fokspuit* in het grotere geheel van het *Foksveld* bevindt.

Een naam met 'Neerveld' geven aan de verkavelingstraat lijkt ons niet haalbaar, rekening houdende met de bestaande Neerveldstraat.

Wij stellen dan voor de nieuwe verkavelingsstraat (met straatdelen) 'Foksveldstraat' te noemen, met het aanduiding 'straat' omdat het slechts een deel van het grotere Foksveld betreft.

Deze Foksveldstraat is dan te beschouwen als een straat in het Foksveld.

Wij vragen dit voorstel integraal (met bijlagen) in het dossier te voegen dat beschikbaar is voor de bevolking in het kader van het openbaar onderzoek betreffende deze straatnaamgeving.

Met de meeste hoogachting,

voor het HOM-bestuur,

Maurice WILLOCX
bestuurder

Ingo LUYPAERT
voorzitter